

La Veu de la Comarca

Setmanari Regionaliste de Tortosa

ANY III

PUGNA PRO PATRIA

NUM. 133

LA CATALUNYA QUE VOLEM.—Lliure, ni dominada, ni dominadora y respectada de les regions germanas.—Estimada per son valer al exterior y temuda per sa orsa.—Acullit com a propi al foraster que a trevallar hi vinga. V manar y a cobrar, a fer lleys y a judicar, cada hu a casa seva, que prou hi té que fer pera enténdreshi. Els empleats de la terra y pocs, actius y inteligents.—Ennoblida, altra vegada en llibres de tot saber, la que fou llengua de Sants y de Reys.—Las universitats y escolars tornadas a son ésser obrador d'avenços de la ciencia y planter de filòsofs y juristas. A fora la ensopida rutina.—Intimament unida a la vella Catalunya, gloriosa en sa historia y tradicional en sas lleys y costums, una Catalunya nova, de vida expansiva y en constant progrés, seriament religiosa y ilustradament tolerant.—Repladas las montanyas per grans boscos, trescant pels singles els corredors enginyers moderns, trayent del terrer y de las masas els fruits y minerals. Las aguas de sos rius saltan de resclosa en resclosa movent enginyers del treball.—Conservats com reliquias els monuments erunats o antics y alsarne d'un irri fill llegitim del antich criat en els avensos actuals: Voltar las vellas poblacions historicas de populosas y amplias ciutats, modernas.—Ports obrerts als productes de tota lloch; assegurats ab tractes d'una nació seria; veure al potentat ab afany de ser estimat y útil a la Patria y al obrer intervindre en lo govern donantli lo que cristianament y per dret li pertoca.—Volem deixar a nostres fills aquesta Catalunya gran avuy, com ho fou pera son temps la de nostres passats.—Pera, ob tenit ho tenim lo precís: Forsa, riquesa y inteligencia. Reprimim el vici del egoisme y exaltem la virtud que a cap ens manca: L' amor a la Patria.—LLUIS DOMENECH y MUNANER

PREUS DE SUSCRIPCIO
 Tortosa al mes 0'50
 Fora semestre 3'00

DIRECCIÓ Y REDACCIÓ
 Carrer del Parque, N.º 8,
 Tortosa 22 Juliol de 1905.

La Redacció no fa seus los conceptes, ni contenguts dels articles firmats o copiats.

SANTORAL

Diumenge 23, St. Llibori b. y. St. Brundina vg.—Dilluns 24, St. Cristina vg. y mr.—Vigilia.—Dijuni—Dinars 25, S. JAUME APOSTOL (patró d' Espanya), y S. Cugat mr.—Dimecres 26, (Abans f) St. Agna mare de Nostra Señora.—Dijous 27, St. Pantaleó mr. y Stas. Juliana y Semproniana mrs. (Patronas de Mataró).—Divendres 28, Sts. Nassari, Celso y Victor mrs. y St. Ignocenci papa.—Dissapte 29, Stas. Marta vg. y Beatris vg. y mr. y St. Félix II papa.

Consideracions

Avuy Espanya sofreix una crisis, quins efectes alarmands fins han arribat a ls llabis, que ja estan acostumats a viurer, no am llibertat, sino am una completa separació del govern, si s'parle de les millores, que pot ferli aquet pera endolsirshi la vida trista y esque-rassada que porten. Avuy tothom aixequa lo cap al cel pera mirar la cara de la tamborinada política, que idolant per demunt de nostres testes, tament com si clapis la olor succulenta del apat abundant que s' promet donar quan se trobi ben be demunt perdemunt de tot lo que hem pogut guardar de les altres desferres. Que sirá doncs aixó que tant interresse a ls espanyols? Es que viurem pitjor que abans?

Hi há un fet, de poca importancia tal volta si s' mire a la seua vellesa, mes ben interessant si s' té en compte la seua creixensa en nostres dies.

La desconfiansa, lo menyspreu, la tirria que té al govern lo poble! Aqueix amb una rialleta irónica reb sempre les noticias que inclouen beneficis pera el país; escolte amb una senyal de fastics quant li demanen ajude pera fer qualche cosa bona (?); y respon amb un urt d'odi al tindre que dessangnarse pera restablir a un malalt que no pot curar de cap de les maneres. Aixó con deia es un fet que ningu pot negar.

Per altra banda aqueix mateix poble que no té fé en la política actual que está desenganyat de tot lo que li puguin donar los de l' altra banda del Ebre, que odia a ls que ns governen; aqueix mateix poble los porte calvacant en la seua esquena y no s' mou no s' agite gens ni mica per ferlos caure y aixis lliurarse d' una carga que l' aixafe y l' embruteise. Aixó també es un fet per desgracia massa cert y veritable.

Ara bé; que se'n pot deduir d' aqueixes relacions tant estranyes que existeixen entre l' poble y l' govern? Que se'n pot esperar. No tenim cap inconvenient en respondrer que res de bo per un de

prompte; ara després... un capgirell radical de la manera de governar als pobles.

Una bona proba de les nostres dues respostes n' es la mateixa naturalesa humana mirada com a principi de acció. Ella, per mes que diguin los fatalistes, no s' hi subjecte pas a aquella forsa estranya que tot essent a fora impere a son plaher al home alló que vol que fassi sense que aquest pugui resistir. No; ella n' té lo convenciment ple de que es lliure y ben lliure en totes les seues accions propies; argument que ni hue en lo mateix cor dels que lo contrari defensen, pera obligals a mentir sempre seguidament.

L' home, doncs, com a ser lliure obre sempre lo que li apar més bo; mes convenient, lo que ell creu que mes lo perfeccione. Y per aixó mire, observe compare y s' ficse, segons lo seu judici, la norma que seguirá en les seues accions. Manera d' obrar palesament regonogada per tots aquells que treballen pera guanyarse la seua inteligencia, entre ls que s' hi contenen los que necessiten enlluerna-l pera que no vegi les seues malifetes y ls que l' volen desenganyar pera que s' adóngui del parany que lo empresona.

Tenim per lo tant que l' home pera obrar com a tal, primer ha de coneixer lo per que ho fa lo que s' propose, so es, primer ha de coneixer que alló que vol fer es bo y per lo mateix digné que hi esmersi la seua activitat sense que calgui renegar de sa dignitat d' home. Després... després vé l' acció mal que s' hi oposin tots los seus antics escarsellés.

La primera part, com deiam abans, ja la tenim. Molts, moltissims ja no s' miren mes que les seues forses pera veurer si podian lliurarse de l' enderrocamet de un edifici coreat del que formen part per desgracia. Y aqueixos ja no l' esperen la reconstrucció, ja no la vehuen la llum de la esperansa que enforteix als constants, am poques paraules, lo seu enteniment ja s' es emancipat, la voluntad evolucionada, la part mes noble del home ja es contraria a ls governs que ms porten a grans gambades a la esclavitud de altres pobles.

Y aixó está escrit en les consciencies de cada hu; llibre que s' ensenye de franc per que tothom i.e té forsa exemplars sense que l' govern tant actiu pera que no li cantin les veritats, pugui destorbar la seua publicació. Y tothom ho sab, y tothom arreu ho predique, y tothom n' está convençut de que ms fan fer de juglar de les nacions progressives pero juglar odiós y desgraciat que ja ls comence a fastiguejar... No mes cal que vingui l' acció; que s' trenqui l' glas d' un ensopiment que ja fa massa temps que dure... lo que succedirá per

mes que s' hi oposin tots aquells que no 'ls hi convé.

Avuy ja tenim aquella calma que precedeix a les grans tempestats; tenim aquell silenci que espere la sentència de un jutge invisible... Que succedirá? Totes les senyals son d' un daltabaix; de un desordre general de coses que ms portará sense cap dupte la tranquilidat pro després de sofriments incalculables

De llengua catalana

Tot lo que veig m' es patria, n' es terra catalana; Aquí per tot m' entenen; tothom me diu germá, somes nos.

J. COLLEL

Si; a Catalunya nos entenem parlant en catalá, per mes que la majoria de catalans desconexi los rudiments mes sensills y primaris de la nostra gramática. ¡Que n' es de vergonyós veure lo poc apreci ab que's té la nostra parla, tan hermosa clara y senzilla, quant ella tenia que ser lo ciment de tota la nostra instrucció! Si; ho dic ben clá y ben fort; entre totes las llenguas, la que més deuriem saber, es la llengua propia de nostra Patria. Rahons que probin aqueixa afirmació no me'n faltan.

Aquí va eixa que val per mil: dlegiu si us plau.

La instrucció dels minyons catalans va molt d'espai y queda molt curta é incompleta per no començada dita instrucció per la llengua catalana. Aném a qualsevol escola de Catalunya y veurem que tots ó casibe tots van allí sense saber ni un mot de la llengua castellana; troban un mestre que ls hi parla l' castellá; troban los llibres destinats a lleigir que están en castellá y fins les mostres de escriurer en castellá van escrites. Que resulta de tot aixó? Que el minyonet catalá que va a la escola, apren, si, a parlar lo castellá, de rutina, sense saber lo que diu, com ho faria un papagall. Se li possa a las seuas mans quan ja sab lleigir un poc, un compendi de gramática castellana, gramática de una llengua, pera n' ell estranjera per que no es la seua nadiua, y si be la llig perfectament y se la calle de memoria, no n' entén ni una paraula. Se va fent gran y de gramática ne sab poca, y de llengua castellana gens ni mica.

Pero el noy te que surtir a un collegi, té qu' anar a traure'l grau de Batxiller y marxa ab la gramática castellana baix lo bras, l' examen d'ingrés, quede admés y entre. Comença l' estudi del lletí. ¡Quins apuros mes grans, Deu del cel! Las gramáticas llatinas van escrites en castellá, y com no sap ni castellá ni gramática, se li fa poc menys que imposible lo pugué aprendrer lo lletí. Y no parlo de memoria, no, si

no aneu mirant; de tots los Batxillers que van sortin dels Instituts quants son los que saben un poc de llatí? Ben pocs, per no dir cap. Y de llengua castellana? Poquets també.

Y eixos minyons se fant homens y han estudiat una carrera; si han sigut aprofitats, quant han tingut lo seny complet, han agafat la gramática castellana, la llatina y la catalana ab los diccionaris corresponets y fent un estudi comparatiu de totes tres llenguas, han arribat a coneixerles un poc; y tot ab molt de treball, y perdenhi molt de temps, cosa que feta desde un principi, y començant per la llengua de dins de casa que es la mes coneguda per que l' hem aprés mamant, hauria resultat mes facil y hauria estalviat molt de temps y treball.

Es un assumto aqueix que l' deuriem de considerar y estudiar bé totas aque-llas personas dedicadas per sa profesio a la instrucció del jovent.

Jo, per la meua part, y ancara que llec en molts materias, prometo fer y dir quant sapiga respecte al tema que ns ocupa.

J. M. A. PBR.

Ulldéona 17 Juliol 1905

Individualisme y egoisme

S' admiren els extrangers qu' ens coneixen, y per coneixer vull que s' entengui quelcom mes d' haber visitat nostre pais, de la notable decadencia en que s' troba l' estat espanyol y del poc efecte que no llunyans sucesos han produit en l' esperit nacional pera determinar una corrent en sentit regenerador.

En efecte: la característica dels pobles llatins, mes accentuada potser en Espanya que en cap altra de les nacions meridionals d' Europa, la impresionalitat feya preveure no ja una acció durable en sentit positiu, que esperar aixó era no coneixer als espanyols, sino al menys moviments pasatgers y rellampecs de desitj.

Mes ni aixó: fora de les regions que podriem anomenar menys espanyolas, la gran massa del pais ha permanesut freda é indiferent als desastres, a les seves causes y a les seves conseqüencies.

No es lo meu intent fer provindre d' una sola causa efectes de tanta importancia, mes dintre de la seva gran complecsitat potser trobariam que hi juga gran paper la desvia-

Barcelona serà dignificada ab l'entusiasta cooperació de gran número de sabidors filòlegs europeus.

(De La Veu de Catalunya.)

Al Dia

Els polítics espanyols están deixats de la mà de Deu.

El nomenament del senyor Echegaray pera ministre d' Hisenda ho diu ben clar.

Trenta anys deu fer que no s' ha ficat en qüestions rentísticas l' autor de "En el puño de la espada". Desde que s' va vendre per un plat de lletias al Banc d' Espanya 'ls privilegis que tan desastrosos han sigut y son pera 'l crèdit del Estat y la butxaca dels estadants.

Ell mateix ho ha dit als periodistas.

Soc molt vell, no m' recordo de res, no sé res; m' hi estaré una temporada y arreglaré uns presupostos de la manera que pugui.

El senyor Echegaray ha sigut nomenat no per ésser un hisedista, ni un innovador, ni un polític: per ésser amic den Montero Rios.

Y qui sab si per ésser vell. El president del Consell necessita qui li fassi companyia, qui comparteixi ab ell la tós, els refredats y las tossuderias.

Ara si que podrém dir del Govern, que está "En el seno de la muerte." Y dels governats, que passarém "La peste de Otranto."

El ministeri, que ha comensat essent una tertulia de familia, acabarà semblant las "Hermanitas de los pobres."

A las poltronas ministeriales hi haurán de posar rodas.

Peró 'ls ministres, ni ab rodas poden anar.

El senyor Echegaray, a més de no servir pera ministre—per molt bon matemàtic que sigui—té dúas tacas grossas en sa vida económica.

Ell fou, com deya, qui arrabassant els drets als Banchs "provincials," com el de Barcelona, concedi privilegis, que hem pagat molt cars, al Banch d' Espanya; y ell es un dels que, seguint a n' en Figuerola, fou decidit campió del lliure cambi.

De manera que, ab el nou ministre, tenim un enemich de la producció: en el crèdit y en la competencia.

Sort que suposém que s'hi estaré poch al ministeri.

Peró, per poch que sigui, pot fer molt mal.

Realment, els polítics están deixats de la mà de Deu.

No n' ensopegan una.

"Alló," se n' vá a 100 kilòmetres per hora.

En Romanones, victoriós y satisfet, ja és a Andalusia a repartir entre 'ls amichs els dotze milions y mitg de tots els espanyols.

Las elecciones a Andalusia serán espléndidas y ja veurán si n' surten de diputatas moretistas.

Ha comensat la disbauxa, que no se sab ahont podrá portarnos: el primer acte de la comedia. L'Echegaray tindrà pasta pera fer un final de tragedia, si no 'ns espavilém.

El suor del obrer, el capital del patró, la tasca de l' home de lletres, tot se sacrifica a l' ambició política, al afany de grupo, al comparatge. ¡Desgraciad país!

No vull ésser jo qui ho digui, pera que no s' pensin que m' fá parlar el catalanisme. Son els mateixos enginyers, quefes de obras d' Andalusia, els que afirman que 'ls diners se reparteixen, però las obras no s' fan. Els obrers se negan a treballar; volen almoína, y nó jornal, y s' esvalotan y amenassan. Els hi han fet entendre que tenen dret a que 'ls mantinguin, y no hi há qui 'ls convenci de que han de treballar.

Els dotze milions y mitg son perduts; es un esfors del Estat que cau com la pluja al mar...

Es una disbauxa.

Ha mort el senyor Villaverde, com ja vostés saben.

Ha mort ell y la seva política económica que tenia, sobre la dels altres hisendistas, la ventatja de nivellar els presupostos, per l' esfors de la recaudació, solidant el crèdit. Era, com totes las que s' desenrotllan a Espanya, xorca y ruinosa, perque no feya produir, però era ordenada.

En Maura está de sort: la mort den Villaverde, las malas novas de la salut den Romero y las barallas dels lliberals, el fan omnipotent en la política espanyola. Contrariat, combatut, podria ésser pera Catalunya, malgrat sas ideas anti-autonomistas, una esperansa. Ara, triomfant, omnipotent, amo, es una amenassa, un perill.

Que Deu no 'ns deixi de sa mà.

POL.

NOTICIES

Seguin la costum de tots los anys el día 20 va comensar sos viatjes lo tren de banys que durarán fins el día 25 d' Agost.

Els preus de Tortosa a Ampolla d' anada y tornada son 1'70 y 1'15 pesetas a 2.ª y 3.ª classe.

Podan aprofitarse pera dits viatjes los trens 1707 y 1727 que surtan de Tortosa a las 6'56 y 4'30 y els mateixos per retorn d' Ampolla a las 8'15 y en el de las 10'7 si es compra el billet a l' Ampolla.

La durada del billet val sols pera el día de la expendició.

L'Excm Ajuntament de Manresa ha determinat celebrar durant la Festa Major, que tindrà lloc desde el 29 d' Agost al 3 de Septiembre próxim, una Exposició de Cartells y Anuncis artísticos que s'instalará en lloc espayós y adornat.

S'admeten tota classe d'anuncis, sempre qu'estiguin presentats baix forma artística, no tenint qu' abonar res en concepte d'inscripció.

Tots els anunciants que desitgin pendre part en el concurs deuen dirigir-se ó enviar els Cartells y Anuncis a En Climent Vidal, carrer d'Urgell, núm. 16, Manresa.

En un periódic local llegim:

"Se observa de algun tiempo á esta parte una grandísima actividad solar.

Los Rdos. Padres encargados del estudio del sol, no abandonan un momento el telescopio del Observatorio del Ebro, haciendo minuciosos y curiosísimos trabajos de investigación que seguramente han de reportar provechosas enseñanzas en el campo de la ciencia.

Hemos tenido el gusto de admirar hermosísimas positivas del disco solar con las grandes manchas que la fotografía ha logrado señalar, marcando la posición diaria de las mismas.

La labor de los sábios directores del Observatorio es tan meritoria como fecunda puede llegar á ser para el esclarecimiento de la influencia solar sobre los fenómenos terrestres."

Als que acusan als catalanistas d' esperits tancats, als que s' pensan ó volen fer creure que volém amurallar Catalunya pera que no hi cÁPigan mes que 'ls catalans, els hi podrém posar de manifest una vegada més, un cas ben significatiu.

Ha vingut á Barcelona la escuadra inglesa. Aquells marins tan il·lustrats, y tant intel·ligents, han sigut molt festejats, com tothom sab, durant el dias que han estat á Barcelona.

¿Qui son els elements que mes els han obsequiat? No son pas els progresius, aquells que volen esborrar fronteres; son els catalanistas, els regidors y altras personalitats del nostre camp, figurant al cap de tot, l' Orfeo Catalá, que ha

deixat emprendats als inglesos quant de vant d' aquells homes valents decidits, y enérgics, que tan be saben manejar las einas de la mort, perfumava l' ambient ab las dolsas melodias catalanas. Ells, els valents, els braus marins inglesos, s' extasiavan ab els cants senzills y placse vols, hermosos accents de l' ánima d' un poble culte y progressiu. ¡Com s' haurían posat á riure... de fastic, si algun coro 'ls hi hagués surtit ab alguna carnicloneria de las que entussiasman als nostres valientes!

En cambi els regidors republicans deixaban sols als inglesos, perque no hi sabian fer conversa ab aquells heralts de la civilitació, s' hovían d'accontentar en lluhernantse ab las creus y ab els galons dels nostres marins y soldats. ¡Pobrets!

L'Ajuntament de Cádiz ja ha presentat a n'en Romanones el pediment.

Demana que l'Estat pagui'l Port, carreteras, carrils económicos, dressanas, el café de cada menestral, la copa de cada obrer y l'oli pera'l llum d'anar al llit.

A n' aquet pas, els dotze milions y mitj durarán menys que l' Urzáiz en el ministeri.

"Peaiz por eza boca, que por argo zemos españoles."

Y figúrinse si "piden todas las bocas de Cádiz."

Y las "bocas de la isla."

¡¡Horror!!

Baix el protectorat de distingidas personalitats de Barcelona y baix la direcció del nostre il·lustrat amich don Francesch Moragas y Barrét, s' ha inaugurat á Barcelona la "Caixa de Pensiones para la velesa y d' Estalvis," institució meritíssima, que assegura al obrer la subsistencia necesaria en cas d' inutilitació pera 'l treball, ab tal de que ell, els seus pares, els seus patrons ó altres, s' hagin desfet de petites cantitats, imposantlas á la Caixa.

Aixó fa mes en pró de las classes desvalgudas, que totes las prédicas redemptoras de qui 'ls explotan, que així es com demostren el seu amor al obrer els nostres amics y no exaltantlo, despertantli ambicions que no s'han de realisar may.

Un repatriat de Manila, arribat a Rioseco, ha dit que hi há a Filipinas milers de presoners espanyols.

Com que aviat arribará un d' aquets presoners, fil de Terrassa, anomenat Joseph Rafols, fàcilment podrà comprovarse a Catalunya aquesta afirmació.

Pera tractar y acordar lo que s'estimi procedent pera la millor defensa de la classe Secretarial en vista de la publicació del Reglament de 14 de juny darrer, dimars vinent día 25 a les 10 del matí se celebrará una Assamblea de Secretaris d'Ajuntament de Catalunya y Balears, en el local que l' Acadèmia Científica Mercantil ocupa en la Lliga de Defensa Industrial y Comercial de Barcelona, Plassa de Catalunya, 20, segón.

Fins els peons caminers

Els enginyers quefes d'obras públicas tenian facultat de nomenar els peons caminers de sa demarcació. Desde primer de juliol els nomenaments serán fets a Madrid pel Director d'Obras públicas.

Ja veurán com hi arribarém a n'alló de que desde Madrid ens obligarán a pendre las didas y las minyonas que ells ens designarán.

La Correspondencia de España publica unas cartas creuadas entre en Villaverde y el comte de Torres Cabrera sobre 'ls presupostos d' aquell pera la seva campanya d' oposició.

Contestant a una pregunta den Villaverde sobre la situació de las forsas conservadoras a Córdoba, diu una carta del comte de Torres Cabrera.

"Me pone V. en un brete con su pregunta. Silvela dispersó de tal manera los elementos conservadores de aquella provincia que unos están hoy con los liberales, otros probándose la librea de Maura o de Salmerón, y los más pidiendo a Dios, desde sus casas, que Ing'aterra intervenga en los asuntos de España como el loquero en un manicomio."

Aquestas paraulas, per ser de qui son y per la persona a qui anavan dirigidas, son molt comentadas.

La Comissió nomenada pera dictaminar sobre 'ls canons contra pedregades ha proposat al director general d' Agricultura la creació de camps esperimental un a Madrid y un altre a Barcelona ab tots els medis necessaris pera fer en els núvols productors de la pedregada una commoció suficient pera esvair la rápida cristallitació del aygua.

Se proposen unes bases pera organisar aviat en les regions mes castigades per la pedra, un servéy agranómico de defensa ab les deduccions que s' fassin en els camps esperimentals y ab les prácticas comprovades ja a Australia, Fransa, Italia, Suissa, Russia y una part de Catalunya.

Son pocas las sesiones que celebra el nostre Ajuntament en las que no s' posi de manifest los graus de cultura y de candides per part d' uns ó de mala fé per part d' altres.

La ultimament celebrada n' es bona mostra.

Despres de haberse fet jalejá y darse lustre per haver acordat establir una línea telefónica desde l' Observatori de Roquetes a la estació telégrafica que venen a sé uns quatre kilòmetros de línea, ara s' ha acordat lo següent que sensa traduí copiem:

"Con objeto de que pueda construirse, ántes de que tenga lugar el eclipse Solar, la línea telefónica que ha de unir el Observatorio del Ebro con las Oficinas de telégrafos de esta ciudad, y en atención á que el erario municipal se encuentra con escasos recursos, se acuerda solicitar de los Ministros de Instrucción y Obras públicas, la construcción por cuenta del Estado, de la línea telefónica mencionada."

Ni en broma puede pasar Pues á tal extremo llevada ó axó es una inocentada ó al public es passegat

Y lo mateix podem dir del que següeix: "A instancias del señor Ballester, se acuerda pedir al Gobierno, la concesión de una cantidad para obras públicas en éste término municipal, con cargo al crédito últimamente concedido; (y que tothom sap están repartin en Romanones) en vista de que la clase obrera de ésta Ciudad, está atravesando una situación sumamente difícil, y que tiene tanto derecho como los obreros andaluces á ser protegida: A continuación el Sr. Caminals dá lectura á una instancia firmada por varios obreros de Tortosa, que hacen la misma petición que acababa de formular el señor Ballester, determinando la Corporación, estar á lo acordado."

¿Qué hi dirán á aixó els de las Z-Z, Z ara que han perdut la cullita dels garbansos?

Y de tapá los imbornales que tan caros nos cuestan sino á natros als propietarios que han pagat les aceres á cambi d' apestarlos y omplils d' agua els días que plou? Dons la solució donada Alcalde interino tambe está ala altura llegixin:

"El Sr. Fabregat, ruega que en consideración á las quejas donde hay imbornales, se tapen estos con ladrillos."

El Sr. Presidente, dice que se hará como se desea, encargándose á dos individuos de la brigada municipal, que al iniciarse la lluvia dejen expedidos los imbornales, dándose las órdenes oportunas á los municipales y serenos, para que cooperen al buen servicio."

Si la tronada es de nit se'n cuidarán els serenos, quins portarán d'avuy en avant masseta y escarpí ames del xusso.

Y lo de omplir de papés, la fatxada del Mercat tambe es per l'instil del monumental reloj dons aquell el fá malber per dins y ara el faran malber per fora.

"El Sr. Caminals, pide se cumpla el acuerdo de fijar en las paredes del Mercado, las disposiciones de las Ordenanzas municipales, referentes á la limpieza de la vía pública, con la sanción establecida."

Baiga apaga y vamonos.

IL·LUSTRACIO CATALANA

Pegala una edició monumental
Il·lustrada per Xiró
del poema de Mossen Verdaguer

“L'ATLANTIDA”

Surt cada diumenge—Un any Ptes. 30—Mitx any Ptes. 15'50—Tres mesos Ptes. 8—Mallorca 287—BARCELONA

LA PRÉSERVATRICE

La més antiga dels companyies franceses cont'a 'ls acci-
dents Autorizada por R. O. de 15 de Abril 1901, de 'l'Confor-
matiu lley de 30 de Janer de 1900, referent als accidents del tra-
ball.

DOMICILI SOCIAL
En son hotel, 18, Rue de Londres, PARIS

CAPITAL SOCIAL
CINC MILLONS DE FRANCS

Seguros individuals, col·lectius, de carros, cotxes, caballeries y
accidents de tercer a primes reduïdes.
Agent general en Tortosa—Vinaroz, y ses respectives comar-
cas.

JOAN ESTEVE

Gran fábrica de terrisseria y objetos refractaris

de
D. JOSEPH CERVERA

DESPTX Y FABRICA: Arrabà de Caputxins (Tortosa)

S'encarrega la casa de tota classe de treballs y objetos re-
fractaris tals com maons, torxos, tobots, forns y gresols, pera 'l'abri-
cat de gas, de sul u carbó, de blanc de zine, refracció de
sòfres y demé. in lustris.

També s' dedica a la construcció de forns y gresols pera la
fundició de metalls com fogons pera gastar carbó de cok pera
fer bugada, planxar y cuinar.

La renombrada sastreria LA TIJERA DE ORO

propie de D. Fernando Colomé ha rebut
gran quantitat de generos de alta nove-
tat que podrá donar a preus mol bera-
tos pera convencers no hi ha com visita-
son establiment.— Pont Pedra, núm. 1 y
San Roc núm. 2.

Moreso

GRAN BOTIGA DE CALSAT
DE TOTES CLASSES

Sabates y botines d'hivern

Confecció esmerada pera 'ls que tenen los peus
delicats.

Casa fundada l' any 1866.

PREUS FICOS VENTES AL CONTAT.

Plaça de la Seu y Arc del Rumeu
TORTOSA

Joseph M. Cartes Mur

Metje-cirurgia homeopata del Hospital Homeo-
pata de Barcelona.

Plaça de la Constitució 7-1.—(cantonada de la
ravesia del Angel) TORTOSA.

Horas d' arribada y surtida de Trens Coches correus, Ordinaris y Recadés d' aquí Tor-
tosa.

		Arriba	Surt	Clase
Matí				
712	De Barcelona a Valencia correu.	14 50	24 11	1.ª 2.ª 3.ª
721	De Valencia a Barcelona correu.	2 10	2 27	1.ª 2.ª 3.ª
1797	De Benicarló a Tarragona recadé.	6 56	6 56	2.ª 3.ª
730	De Tarragona a Valencia.	10 59	11 39	2.ª 3.ª
Tarde				
702	De Barcelona a Valencia exprés.	1 16	1 21	1.ª 2.ª
711	De Valencia a Barcelona exprés.	4 00	4 05	1.ª 2.ª
1713	De Castelló a Tarragona (Mort a Tortosa) recadé.	6 40	6 00	2.ª 3.ª
1712	De Tarragona a Benicarló recadé.	8 37	9 02	2.ª 3.ª

Coches y Ordinaris

	Arriba	Surt
Hostal del Pont. —De la Cenja diari.	8h tarde	2h. trts
• Arnes dillums dimecres divendres.	8h. mt	3h. tart
• Aulara diari.	8h. mt	2h. tart
• Gandesa correu diari.	4h. mt	4h. tart
Hostal del Sol. —De la Cenja diari.	8h. mt	2h. tart
• Gandesa diari.	6h. mt	2h. tart
• Friesneda dillum y dijous.	8h. mt	3h. tart
• Vall de robles.	8h. mt	3h. tart
• Santa Barbara diari.	8h. mt	2h. tart
• Corbera dillums y dijous.	4h. mt	6h. tart
Hostal del Paradó. —Morella dillums y dijous	3h. tart	6h. tart
• Godall diari.	8h. ta.	3h. tart
• Aldover	8h. mt	2h. tart
Hostal de la Lluna. —De Xerta diari.	8h. mt	2h. tart
• Galera	8h. mt	2h. tart
• Mas de Barberans diari.	8h. mt	2h. tart
Hostal de la Granosa. —Perelló dillums y divendres	6h. ta.	2h. tart
Hostal d' Abril. —Tivenys diari (dos ordinaris).	1oh. m.	1oh. m.
• Prat de Compte dijous.	4h. ta.	2h. tart
		1oh. ma.

Tots los dies encarrecs pera Barcelona ab los trens expressos
—Andreu Canyellas y J. quatre cantons casa. Calduc (couré)

L' Administració de la Veu de la Comarca facilitarà Catecismes de la Doctrina
Cristiana compostos per lo P. FR. Pere Vi es (traduït de la llengua castellana a
la catalana pera major profit de las ánimes del Bisbat de Tortosa l' any 1847 per
ordre del Illustriíssim Senyor Bisbe D. Manuel Ros de Medrang.) al preu de 2 pesse-
tas lo cent el text y 5 pessetas ab la explicació.

Igualment se facilitarán notícies de tot quant s'ha publicat y vá publicantse en
llengua catalana en particular las obras de quinas se'n ha ocupat la Veu en sas co-
lumnas.

DISPONIBLE

BANYS Y AIGUAS FERRUGINOSAS DE ESPLUGA DE FRANCOLI

a 10 minuts de Poblet; estació de F. C. de Lleida a Reus y
Tarragona.

Balneario de 1.ª ordre a carrec dels propietaris nous. Se vey de
fonda inmillorable. Nombrosos xalets y habitacions amobladas y ab
cuyna, pera familias. Quatre trens diaris. Iglesia, Telefono, Servey de
carruatjes de n Palau y Tarés

Aquestas aigües ferruginosas no tenen rival pera regularisar las
épocas menstruales y pera curar l' anemia, neurasteniá, clorosis, es-
crofulas, linfatisme, dispepsias atónicas, histerisme convalescencias
etcétera.

Pera llogar xalets y demanar informes; a Barcelona Plaça Cata-
lunya 4, 1.ª 1.ª y 4.ª Espluga Srs. Civit germans Administradors del
balneari.

DISPONIBLE